

Hejtman Jan Žižka v romantické představě Antonína Brunnera (s. 12)

Hospodářství

8 Rudonosné království

Od středověku přinášely doly českým zemím bohatství, obchodní styky s cizinou a samozřejmě i německou kolonizaci. Jak pracovali a žili havíři v předmoderní době?

Osobnost

12 Skrytá tvář Jana Žižky

Trocnovský vojevůdce patří k nejvýznamnějším postavám našich dějin. Jaký byl život tohoto neporazitelného vojevůdce předtím, než stanul v čele husitských vojsk?

Klenoty Koruny české

18 Rokoko v moři chmelnic

Zámek Stekník, obklopený nádhernou italskou terasovitou zahradou, leží v úrodném Poohří nedaleko Žatce

Věda

20 Poručíme větru, dešti...

V letech 1948 až 1964 se v Československu podle sovětského vzoru realizoval stalinský plán přetvoření přírody. Šlo o utopickou vizi, která počítala s opanováním půdy, vody i klimatu

Technika

24 Těžba a zpracování stříbra v Kutné Hoře

Kutnohorská iluminace z 15. století představuje nejstarší dochovaný obraz, který ve zkratce zachycuje celý proces těžby stříbra v Kutné Hoře

Fridrich Falcký (vládl 1619–1620) jako český král s korunovačními klenoty na obraze Gerrita van Honthorsta z roku 1634 (str. 44)

Politika

30 Kdo chránil prezidenta republiky?

Hradní stráž bere většina z nás jen jako jakousi vojenskou ozdobu hlavy státu. Její služba i historie je však pestřejší, i když dnes nosí uniformy, které tradici poněkud ignorují...

Historická perlička

33 Ďábelská pasáčkova kariéra

V podhůří Rychlebských hor se nad městem Javorník tyčí vrch zvaný Ján-ský. K němu se váže pověst o pasáčku Tymlingovi, který zde udělal strmou kariéru

Ženy v historii

34 Dvě ženy Přemysla Otakara I.

Proč český král zapudil svou první choť Adlétu Míšeňskou, i když s ní měl zdravého dědice trůnu, a oženil se s Konstancí Uherskou?

Markytánka a voják na kolorované litografii z roku 1860 (str. 62)

Obrazem

38 Neznámý zámek Hluboká

Kdo by neznal novogotický zámek Hluboká s jeho běloskvoucím romantickým průčelím? Jak ale vypadaly její starší podoby sahající až do druhé poloviny 13. století?

Konflikt

44 Pád „věrné panny“ do rukou rebelů

Po vypuknutí stavovského povstání roku 1618 zůstalo v zemi jen málo měst věrných císaři. Jedním z nich byla Plzeň, o kterou se brzy svedl krutý boj

Rozhovor

49 Jak se žilo v pečující diktatuře?

„Zlatá šedesátá“ a následná Husákova normalizace stále budí polemiky. Jedná se skutečně o dva světy jasně oddělené okupací ze srpna 1968?

Archeologie

54 Podivná dáma z Kamenného vrchu

Pozůstatky ženy z pozdní doby kamenné odkryli archeologové u Hlinska na Přerovsku již před 40 lety. Nový výzkum však odhalil zajímavé skutečnosti

Artefakt

57 Kdy vznikl korunovační meč?

Také Česká republika má svoje korunovační insignie. Mezi tyto drahocenné předměty patří i korunovační meč zvaný Svatováclavský. Jak je vlastně starý?

Na pranýři

58 Kruté uvítání v novém státě

Severočeská Kadaň se před sto lety stala místem tragické události. Demonstrace německých obyvatel města proti čs. státu skončila hrůzným krveprolitím

Oživlá historie

62 Táhnout v bahně za vojskem

Markytánky byly ženy ze železa. Jak vypadal jejich oděv, který musel být praktický a vydržet těžké polní podmínky?

Češi za hranicemi

64 Americký sen po česku

Jen mezi lety 1850–1914 odešlo z českých zemí do Ameriky přes 350 000 lidí. Kteří z našich krajanů to za oceánem dotáhli nejdál?

+ Toulky českou minulostí

Doba kolem přelomového roku 1000 přinesla ranému přemyslovskému státu jednu z nejtěžších zkoušek jeho existence. Tváří v tvář expanzi polských Piastovců bylo pro vyšínutého Boleslava III. nemožné rozsáhlou, avšak zatím nepevnou říši udržet. Přidaly se i vnitřní potíže a přemyslovský stát se začal utápět ve viru domácích válek, intrik a bojů o moc, do kterých zasahovali i panovníci Svaté říše římské. Nakonec chybělo jen málo a Přemyslovci mohli zmizet v propadlišti dějin.

70 České knížectví nad propastí

74 Znesváření Přemyslovci

78 Cesta z hluboké krize

Slepý stařec Jaromír se vzdává knížecího stolce ve prospěch Břetislava I. Reprodukce obrazu Věnceslava Černého (str. 78)